

Świadczenia rodzinne

Pod pojęciem świadczeń rodzinnych rozumie się świadczenia otrzymywane przez rodziny do momentu, w którym dzieci mogą same zapewnić swe utrzymanie (np. zasiłek rodzinny) oraz świadczenia przyznawane w pierwszych latach życia dziecka (np. zasiłek rodzicielski), jeżeli jedno z rodziców ze względu na opiekę nad dzieckiem nie jest w pełni aktywne zawodowo.

W którym kraju otrzymam świadczenia rodzinne?

Z zasady świadczenia otrzymuje się w pierwszej kolejności w kraju zatrudnienia. Obowiązuje to na przykład wtedy, gdy rodzice mieszkają i pracują w różnych krajach UE lub gdy pracuje tylko jeden rodzic, a rodzina z dzieckiem mieszka w innym kraju członkowskim. Jeżeli oba rodzice pracują w różnych krajach członkowskich UE, świadczenie przysługuje w pierwszej kolejności w tym z krajów zatrudnienia, który równocześnie jest krajem zamieszkania dziecka.

Komu przysługuje zasiłek rodzinny (Kindergeld)?

Prawo do zasiłku rodzinnego mają rodzice co najmniej do ukończenia 18. roku życia dziecka. Ponadto zasiłek rodzinny wypłacany jest do ukończenia 21. roku życia dziecka, jeżeli nie znajduje się jeszcze w stosunku zatrudnienia i jest zarejestrowane jako osoba poszukująca pracy w Agencji Pracy w Niemczech lub w państwowym pośrednictwie pracy w innym kraju unijnym. W przypadku braku miejsca nauki zawodu oraz w przypadku nauki i studiów zasiłek rodzinny przysądza się do ukończenia 25. roku życia. Za dzieci niepełnosprawne powyżej 18. roku życia pod pewnymi warunkami również przysługuje zasiłek rodzinny do ukończenia 25. roku życia. Za dziecko od 18. roku życia nie wypłaca się zasiłku rodzinnego, jeżeli pobiera ono wynagrodzenie przekraczające 8.004 € w roku kalendarzowym, za które może się utrzymać lub sfinansować kształcenie zawodowe.

Prawo do zasiłku rodzinnego nie obowiązuje, jeżeli za dziecko przysługują świadczenia płacone za granicą, które są podobne do zasiłku rodzinnego lub dodatku na dziecko. Zagraniczne świadczenia na dzieci wykluczają prawo do zasiłku rodzinnego również wówczas, gdy są niższe niż niemiecki zasiłek rodzinny. Jeżeli jednak świadczenia te przyznawane są przez inny kraj członkowski UE (np. Polskę), obowiązuje również prawo do wyrównania różnicy jako częściowy zasiłek rodzinny (Teilkindergeld).

Ile wynosi zasiłek rodzinny?

Od stycznia 2010 r. zasiłek rodzinny wynosi za pierwsze dwoje dzieci po 184 €, za trzecie dziecko 190 €, a za każde kolejne dziecko 215 € miesięcznie.

Wniosek o zasiłek rodzinny należy złożyć pisemnie w kasie rodzinnej Agencji Pracy w miejscowości wykonywania pracy lub w miejscu zamieszkania. Do wniosku należy załączyć akt urodzenia lub w przypadku miejsca zamieszkania za

granicą zaświadczenie o przynależności do gospodarstwa domowego (Haushaltsbescheinigung) z gminy miejsca zamieszkania. Za dzieci powyżej 18 lat potrzebne są dalsze zaświadczenia dotyczące edukacji szkolnej/zawodowej itp. Szczegółowe informacje znajdziesz pod adresem www.familienkasse.de.

Komu przysługuje dodatek na dziecko (Kinderzuschlag)?

Za dzieci poniżej 25 lat, za które otrzymuje się zasiłek rodzinny i które mieszkają w tym samym gospodarstwie domowym, rodzice mogą dodatkowo wnioskować o dodatek na dziecko w maksymalnej wysokości 140 € na dziecko. Warunkiem jest, aby rodzice przekraczali minimalną granicę dochodów na poziomie 900 € dla rodziców i 600 € dla samotnie wychowujących i równocześnie jednak nie przekraczali maksymalnej granicy dochodów. Szczegółowe informacje dotyczące obliczania znajdziesz pod www.familienkasse.de.

Komu przysługuje zasiłek rodzicielski (Elterngeld)?

W przypadku gdy równocześnie istnieje możliwość pobierania niemieckiego zasiłku rodzicielskiego i porównywalnego świadczenia innego państwa członkowskiego UE, obowiązuje szczególna regulacja prawa unijnego. Z zasady świadczenie powinno być wypłacane w pierwszej kolejności w kraju zatrudnienia danego rodzica. Jeżeli jednak małżonka lub małżonek pracuje w innym państwie członkowskim, do wypłaty zobowiązany jest w pierwszej kolejności kraj zamieszkania dziecka. Jeżeli świadczenie to jest wyższe w drugim państwie członkowskim, wypłaca ono kwotę różnicy. Zasiłek ten przysługuje rodzicom, jeżeli: pracują nie więcej niż 30 godzin tygodniowo, mają prawo opieki nad dzieckiem i mieszkają z nim w tym samym gospodarstwie domowym, przeważnie opiekują się dzieckiem osobiście.

W jakiej wysokości i na jaki okres przyznawany jest zasiłek rodzicielski?

Rodzice mogą otrzymywać zasiłek rodzicielski począwszy od urodzenia dziecka przez maksymalnie 14 miesięcy, obydwójce mogą swobodnie dzielić między sobą ten okres. Jeden rodzic sam może pobierać to świadczenie przez minimum dwa a maksimum dwanaście miesięcy. Osoby samotnie wychowujące, które pobierają zasiłek rodzicielski w celu wyrównania utraconego wynagrodzenia, mogą z racji braku partnera korzystać z zasiłku rodzicielskiego przez pełne 14 miesięcy.

Podstawą wymiaru zasiłku jest wynagrodzenie netto z ostatnich dwunastu miesięcy kalendarzowych sprzed urodzenia dziecka. Przy określaniu dwunastu miesięcy kalendarzowych z zasady nie uwzględnia się miesięcy, w których pobierano zasiłek macierzyński czy zasiłek rodzicielski oraz miesięcy, w których z powodu zachorowania uwarunkowanego ciążą obniżył się dochód. Zasiłek rodzicielski zastępuje z reguły 67% wynagrodzenia miesięcznego, które traci się po

urodzeniu dziecka i wynosi maksymalnie 1.800 €. Minimalną kwotę 300 € otrzymują też niepracujący rodzice dodatkowo do świadczeń socjalnych. Dla nisko zarabiających, rodzin wielodzietnych i rodzin z wieloraczkami zasiłek rodzicielski jest podwyższany.

Zasiłek macierzyński jest zaliczany na poczet zasiłku rodzicielskiego. O zasiłek rodzicielski trzeba wnioskować pisemnie w placówkach ds. zasiłku rodzicielskiego powiatów i miast na prawach powiatu w Saksonii. Wniosku nie trzeba składać zaraz po urodzeniu dziecka. Zaległe kwoty wypłacane są jednak tylko za ostatnie trzy miesiące poprzedzające miesiąc wpłynięcia wniosku o zasiłek rodzicielski. Bliższe informacje również pod adresem: www.bmfsfj.de.

Tekst ten został wzięty dzięki uprzejmej autoryzacji partnerstwa transgranicznego EURES TriRegio z broszury *Informacje dla pracowników transgranicznych w Trójkącie Państw Polska, Niemcy i Czechy* (www.eures-triregio.eu)

Wykluczenie odpowiedzialności: Niniejsza broszura zawiera ogólne informacje służące orientacji. Autorzy nie przejmują odpowiedzialności za poprawność wszystkich zawartych danych, które nie mogą być podstawą roszczeń prawnych. Stan informacji: kwiecień 2010 r.

Ten tekst został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej.

Tekst lub publikacja odzwierciedlają jedynie stanowisko ich autora i Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za umieszczoną w nich zawartość merytoryczną.